

Mevrouw Viviane Reding,
Lid van de Europese Commissie
Wetstraat 200
1049 Brussel
BELGIË

Den Haag, 23 november 2006

Ik maak graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op uw voorstellen voor de herziening van het regelgevingskader voor de elektronische communicatiesector.

De ervaringen met het huidige regelgevingskader zijn nog beperkt. Niettemin heb ik de indruk dat het voldoet aan de doelstellingen. Door aansluiting te zoeken bij het algemene mededingingsbeleid is het kader flexibeler en robuuster geworden en biedt het kader voldoende mogelijkheden om goed in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen in de elektronische communicatiesector. Toch zijn er nog wijzigingen nodig om goed in te kunnen spelen op nieuwe marktontwikkelingen, zoals de nieuwe IP-netwerken, en om de marktwerking te versterken.

Meer flexibiliteit, minder sturing

De relatie met de doelstellingen van i2010 dient explicieter te worden uitgewerkt. De Nederlandse regering heeft recentelijk het Beleidskader Elektronische Communicatie vastgesteld. Ook de Nederlandse NRI heeft een strategische visie geformuleerd. Op basis daarvan is Nederland van mening dat meer flexibiliteit en minder sturing het uitgangspunt zou moeten zijn bij de herziening van het regelgevingskader. Alleen dan kan het regelgevingskader goed inspelen op nieuwe ontwikkelingen en kunnen de doelstellingen van i2010 dichterbij worden gebracht. Marktpartijen moeten meer mogelijkheden krijgen om zelf te bepalen wat ze met spectrum willen doen. Nationale Regelgevende Instanties (NRI's) moeten meer ruimte krijgen om zo goed mogelijk in te spelen op concrete marktontwikkelingen.

Flexibilisering gebruik spectrum

Door flexibilisering van het gebruik van spectrum kan de economische potentie van het gebruik van spectrum voor allerlei toepassingen beter tot zijn recht komen. De mogelijkheden van draadloze infrastructures dienen ten volle te worden benut om innovaties te bevorderen en de marktwerking te versterken. Dat zou bij kunnen dragen tot meer duurzame marktwerking zodat sectorspecifieke regulering van de mededinging op termijn kan worden teruggedrongen.

Uw voorstellen tot flexibilisering van het gebruik van spectrum ondersteun ik daarom van harte. Nederland is bereid om samen met u en de andere lidstaten alle noodzakelijke inspanningen te plegen die nodig zijn om snel vooruitgang te realiseren. Het Wireless Access Policy for Electronic Communication Services (WAPECS) dossier is hiervan een belangrijk voorbeeld.

Harmonisatie voorzover nuttig en nodig

Harmonisatie is en blijft nodig, maar minder vergaand dan tot nu gebruikelijk was om meer ruimte te geven voor flexibel gebruik van spectrum. Harmonisatie moet zorgen voor een regulering op basisniveau, zodat marktpartijen voldoende ruimte krijgen om initiatieven te ontplooiën, maar marktpartijen elkaar ook niet het leven onmogelijk maken. Klassieke harmonisatie door middel van het voorschrijven van bepaalde technieken of het aanbieden van bepaalde diensten moet worden teruggedrongen. Soms zal meer sturende harmonisatie nog steeds nodig zijn, bijvoorbeeld om publieke belangen te waarborgen, maar dat dient een uitzondering op de regel te zijn.

De interne markt zal voor een belangrijk deel een samenstel van nationale markten blijven. Grensoverschrijdende, pan-Europese dienstverlening zal vooralsnog beperkt blijven. Bedrijven kunnen EU-breed actief zijn, maar ze bieden hun diensten aan op nationale markten. Voor infrastructuurdiensten en eindgebruikersmarkten zal dat waarschijnlijk ook zo blijven. Bedrijven zijn dus voor een belangrijk deel actief op nationale markten en bieden hun diensten niet grensoverschrijdend, pan-Europees aan. Bij harmonisatie moet daar rekening mee worden gehouden.

Markregulering: minder sturing vooraf, meer toetsing achteraf

De elektronische communicatiesector is nog steeds volop in ontwikkeling, zowel wat betreft de infrastructuur als de diensten. IP-netwerken en internet zijn de dragers van deze ontwikkeling die de dienstverlening voor burgers en bedrijven nog verder kunnen verbeteren. Het tempo van de ontwikkelingen en met name de mate van convergentie van netwerken en diensten verschilt per lidstaat. Om goed in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen is bij de toepassing van het huidige regelgevingskader meer flexibiliteit nodig.

Bij de overgang naar het nieuwe kader in 2002 was het noodzakelijk om de NRI's te begeleiden. De wijzigingen in het regelgevingskader waren aanzienlijk en de NRI's waren nog niet voldoende toegerust om het nieuwe kader snel en efficiënt toe te passen. De aanbeveling relevante markten gaf NRI's een duidelijke opdracht waarmee ze aan de slag konden gaan. Door toetsing van de besluiten van de NRI's was het mogelijk hen te helpen en zondig bij te sturen bij de toepassing van het regelgevingskader. Inmiddels hebben NRI's meer ervaring opgedaan. Ook blijkt dat marktontwikkelingen in de lidstaten flink kunnen verschillen. NRI's moeten voldoende rekening kunnen houden met deze verschillen. Een zware sturende rol van de Europese Commissie, op basis van vetobevoegdheden ten aanzien van conceptbesluiten van NRI's, is naar mijn mening niet meer wenselijk.

De aanbeveling relevante markten moet een meer indicatief karakter krijgen, zodat NRI's weer voldoende ruimte krijgen om goed in te kunnen spelen op de specifieke marktontwikkelingen in de lidstaten. Het kan voorkomen dat bepaalde marktproblemen zich slechts in een beperkt aantal lidstaten voordoen. De sterke positie van de kabelsector op de omroeptransmissiemarkt (wholesale en retail) in Nederland is daar een goed

voorbeeld van. Juist ook in die gevallen moet de toezichthouder voldoende ruimte krijgen om op basis van de concrete nationale omstandigheden maatregelen te nemen als dat nodig is. In dit kader vraag ik ook uw aandacht voor het verzoek van de Tweede Kamer voor aanvullende regelgeving waardoor open, non-discriminatoire toegang tot netwerken mogelijk wordt en een strikte scheiding van infrastructuur en diensten door invoering van een vastrechtmodel en een verbod op koppelverkoop wordt bewerkstelligd (zie bijlagen).

Een consistente toepassing van het regelgevingskader is en blijft echter van groot belang. De Europese Commissie moet een toetsende rol blijven vervullen, maar met minder zware instrumenten dan nu het geval is. De Europese Commissie kan aandachtsgebieden voor marktanalyses benoemen en belangrijke ontwikkelingen schetsen die als startpunt dienen voor de activiteiten van NRI's. Indien een NRI nalaat om de marktontwikkelingen serieus te onderzoeken dient de Europese Commissie bij te sturen. Het vaststellen van termijnen waarbinnen NRI's besluiten moeten nemen en periodiek moeten herzien is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Het is belangrijk dat NRI's de marktontwikkelingen op de voet volgen en maatregelen nemen en intrekken wanneer dat nodig is.

Een NRI moet maatregelen periodiek herzien om te voorkomen dat ze remmend werken op nieuwe ontwikkelingen. Op basis van de richtsnoeren marktanalyse en aanmerkelijke marktmacht kan de Europese Commissie daarbij een toetsende rol vervullen. Zonodig kan de Europese Commissie een infractieprocedure starten. Verder kunnen de richtsnoeren worden aangevuld met richtsnoeren voor het opleggen van passende verplichtingen.

Ook de andere NRI's hebben in dit kader een belangrijke taak. De European Regulators Group (ERG) zou een meer actieve rol moeten vervullen. Door een meer intensieve collegiale toetsing kan worden bijgedragen aan een meer consistente toepassing van het regelgevingskader.

Ex-ante waar nodig, ex post waar het kan

In het huidige kader is ingebouwd dat het sectorspecifieke mededingingsbeleid geleidelijk kan worden uitgefaseerd voor zover de marktwerking in de elektronische communicatiesector daadwerkelijk verbetert. Niettemin is het naar mijn mening nodig om meer aandacht te geven aan de overgang naar algemeen mededingingsbeleid. De NRI's zouden in elke zaak zorgvuldig moeten motiveren of ex-ante regulering nog steeds nodig is. De NRI's moeten daarbij nauw samenwerken met de algemene mededingingsautoriteiten. Op die manier wordt verzekerd dat het sectorspecifieke mededingingsbeleid wordt teruggedrongen waar dat mogelijk is.

Open toegang tot internet waarborgen

Uw aandacht voor de gevaren die de open toegang tot internet zouden kunnen bedreigen waardeer ik zeer. Open toegang tot internet is een grote maatschappelijke verworvenheid die in geen geval prijs moet worden gegeven. Ik verwacht niet meteen dat de open toegang tot internet gevaar zal lopen. De concurrentie tussen marktpartijen lijkt sterk genoeg te zijn om dat te voorkomen. Niettemin zijn er naar mijn mening waarborgen nodig indien de open toegang tot internet toch in gevaar zou komen. Het huidige regelgevingskader biedt reeds mogelijkheden voor NRI's om op te treden indien de bedreigingen voor de open toegang tot internet toch werkelijkheid zouden worden. De vraag is of die wel voldoende effectief zijn. Ter bevordering van de interne markt is het belangrijk dat het regelgevingskader op adequate wijze kan waarborgen dat consumenten toegang hebben

tot alle informatiediensten en omgekeerd aanbieders van informatiediensten toegang hebben tot alle consumenten. Daarvoor is een versterking van het regime gericht op interoperabiliteit van netwerken en diensten naar mijn mening noodzakelijk. Ook verbetering van de transparantie voor consumenten is belangrijk. Consumenten kunnen dan overstappen naar internetaanbieders die wel open toegang tot internet bieden.

Betere bescherming van consumenten noodzakelijk

De positie van gebruikers van elektronische communicatiediensten moet worden verbeterd. Dat is noodzakelijk om het vertrouwen in de sector te handhaven. De elektronische communicatiesector biedt zeer veel nieuwe mogelijkheden voor communicatie tussen burgers en het aanbieden van diensten. Deze mogelijkheden kunnen echter worden bedreigd en misbruikt door kwaadwillende partijen. Alleen door extra inspanningen op het gebied van consumentenbescherming en veiligheid kan het vertrouwen van gebruikers worden behouden.

In de bijlage wordt het bovenstaande in meer detail toegelicht. Nederland hoopt hiermee een constructieve bijdrage te leveren aan de verbetering van het huidige regelgevingskader ten dienste van de verdere ontwikkeling van de elektronische communicatiesector. Hopelijk kunt u hierin aanknopingspunten vinden bij het formuleren van de wijzigingen van de richtlijnen die de basis vormen van het huidige regelgevingskader.

(w.g.) mr. drs. J.G. Wijn
Minister van Economische Zaken

Bijlage:1

6073383